

Att samverka med kommunala stadsnät

Del 2. Rapport om de svenska
kommunala stadsnätens framtid.
Framtagen av Phaze AdNet AB

INNEHÅLL

“Ändra inte en fungerande marknad! Vi har gjort långsiktiga och stora investeringar och myndigheterna kan inte bara gå in och ändra spelreglerna, det blir tjänstefel.”

– UD systemintegrator

4	INLEDNING
4	Om denna rapport
4	Om Phaze AdNet
5	MANAGEMENT SUMMARY
6-7	LEVERANTÖRERNA
8	STADSNÄTEN SOM KUND OCH SAMARBTPARTNER
9	CITAT
10-11	STADSNÄTEN I VÄRDEKEDJAN
12-13	CITAT
14	DEM SKA ÄGA STADSNÄTEN?
15	UTVECKLING OCH FRAMTID
16	ÖPPET OCH NEUTRALT NÄT
17	CITAT
18	ETT ORD PÅ VÄGEN FRÅN MARKNADEN
19	REFERENSER

INLEDNING

Om den här rapporten och varför den tas fram samt vilka som står bakom den.

Hösten 2017 släppte Phaze AdNet en rapport om stadsnäten och deras framtidsförutsättningar. I den rapporten konstaterades vilken betydelse stadsnäten har haft för Sveriges toposition i bredbandsutvecklingen i världen. I rapporten sammanfattades även vilken roll stadsnäten kan ha i en fortsatt digitalisering.

Den här rapporten tittar på bredbandsmarknaden utifrån stadsnätens leverantörer och samarbetspartners. Det är ett viktigt perspektiv eftersom leverantörerna är grunden för den öppna nätmodell som stadsnäten representerar. Det är också viktigt att lyfta fram det perspektivet eftersom allt som har påverkan på stadsnäten även påverkar de företag som agerar i stadsnätssammanhang.

I rapporten intervjuas företrädare för företag som är leverantörer, samarbetspartners eller kunder i kommunala stadsnät, företag som har en stor eller betydande del av sin omsättning via stadsnäten.

De företag som intervjuats är tjänsteleverantörer, systemintegratorer, konsultföretag och liknande som dagligen gör affärer med stadsnäten i en operatörsneutral omgivning. Företag som tillsammans omsätter miljarder och som kommer att bli påverkade av de beslut som myndigheter fattar om stadsnäten och deras roll.

Denna rapport har i huvudsak baserats på intervju med 20 företag som har det gemensamt att samverka med stadsnäten. Företag som tillsammans omsätter nära 5 miljarder varav hälften är via eller på grund av stadsnäten.

Antalet intervjuade företag ger i sig inte ett statistiskt säkert underlag, men den stora entydigheten i svaren och den höga nivån på respondenterna ger en tydlig riktning i sak.

Om Phaze AdNet

Phaze AdNet består av Staffan Gustafsson och Hafsteinn Jonsson, båda två har mycket lång erfarenhet av telekom och stadsnätbranschen. Staffan har bland annat varit IT chef i Örebro kommun och VD i det kommunalt ägda stadsnätsföretaget Stadsnät i Örebro, numera del i Kumbro. Hafsteinn har länge varit stadsnätchef i Karlstad och VD för MittNät, som är ett stadsnätsföretag ägt av sju kommuner. Phaze AdNet riktar sig till stadsnäten, deras leverantörer samt övriga operatörer.

Hafsteinn Jonsson och Staffan Gustafsson

**Kontakt för
synpunkter eller frågor
om denna rapport:**

Hafsteinn Jonsson
hafsteinn@phaze.se
070 854 45 00

Staffan Gustafsson
staffan@phaze.se
070 629 91 44

“Om ett beslut fattas där stadsnäten inte får driva sina aktiva nät skulle det helt ändra de kommersiella villkoren och sparkar undan benen för oss leverantörer.”
– VD systemintegrator

“De stora operatörerna vill motverka att kunderna själva skall kunna jämföra tjänster och priser på stadsnätens hemsida. Det blir svårare att höja priset om det är lätt att jämföra.”
– Stadsnätsansvarig tjänsteleverantör

MANAGEMENT SUMMARY

**Summering av rapportens slutsatser.
Om konsekvenserna om stadsnätens roll
ändras och hur stadsnäten bidrar till
konkurrens och utveckling på marknaden.**

Sverige tillhör fiber- och bredbandseliten i världen, det är till exempel bara ett land inom EU som har högre andel fiberanslutningar. De kommunala stadsnäten har en stor del i Sveriges ledande position. Det är inte bara för fiberutbyggnaden som stadsnäten spelar en roll. Med den öppna nätmodell som stadsnäten representerar har diversitet och utbudet på bredbandsmarknaden utvecklats och ökat. Det har vuxit fram ett stort antal företag som gör affärer i och med stadsnäten. Allt från tjänsteleverantörer till systemintegratorer och konsultföretag. En marknad som omsätter miljardbelopp och som precis som stadsnäten kommer att bli påverkade av eventuella beslut om ändrade förutsättningar för de kommunala stadsnäten.

Leverantörerna tycker att öppenheten och neutraliteten är det bästa med stadsnäten. Samtidigt varnar fler företrädare för att den öppna nätmodellen kan bli hotad om inte stadsnäten tillåts driva både passiva och aktiva delar i sina nät. Många

leverantörer är också oroliga för det egna företaget om myndigheterna ändrar förutsättningarna.

Ett råd till myndigheter från företrädare för företag på denna marknad är att inte ändra en fungerande marknad. Dessa företag anser att deras verksamhet och deras investeringar är i fara om stadsnätens roll ändras. Det innebär samhällsförluster i form av att redan gjorda investeringar raderas, att företagens verksamheter försvinner, att redan gjorda investeringar i utbyggd digital infrastruktur inte nyttjas.

De intervjuade företrädarna tycker att stadsnäten blir allt bättre som samarbetspart. De tycker det är viktigt att stadsnäten fortsätter arbetet med att bli mer affärsmässiga och de samverkar för att homogenisera arbetssätt samt att stadsnäten kontinuerligt effektiviserar sin verksamhet så att de prismässigt fortsätter vara ledande.

Rådet från leverantörerna till kommuner som äger stadsnät är att inte sälja sin infrastruktur utan snarare utveckla den för bättre utbyggnad och mer samhällsnytta. Om man har svårt att uppnå lönsamhet är rådet att samarbeta med andra kommuner snarare än att sälja till privat aktör.

LEVERANTÖRERNA

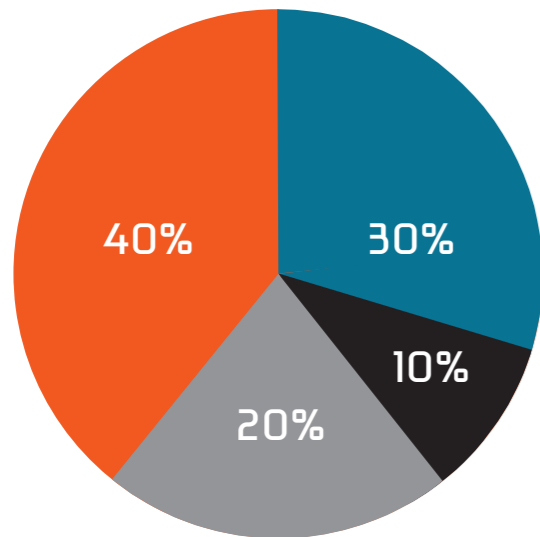
Om de leverantörer och samarbetspartner till kommunala stadsnät som har interjuvats för den här rapporten.

Den här rapporten baseras på intervjuer med företrädare för företag som i en eller annan form samverkar med svenska kommunala stadsnät så som:

- Tjänsteleverantörer
- Systemintegratorer
- Utrustningsleverantörer
- Nationella leverantörer av kommunikationslösningar
- Konsultföretag riktade till stadsnäten

Det är hela skalan från små företag som finns i ett fåtal stadsnät, till stora företag som finns i de flesta stadsnät. Grafen nedan visar hur många stadsnät varje företag finns representerat i.

Fördelning av antal stadsnät som respektive företag finns i

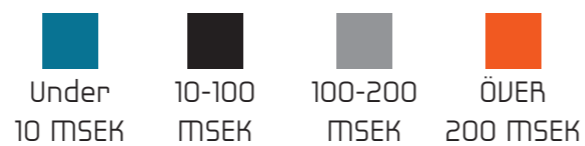
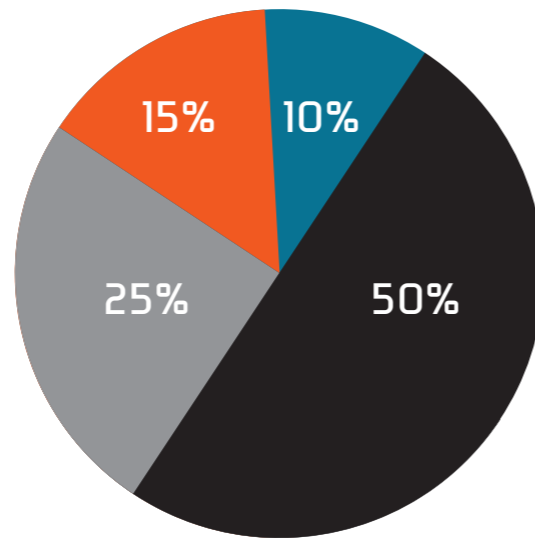

Tillsammans är det över 1500 unika kund/leverantörsförhållanden.

Bolagen omsätter tillsammans 4,9 miljarder, från företag som omsätter 3,5 MSEK till bolag som omsätter över en miljard.

Grafen nedan visar fördelningen på omsättning på de interjuvade företagen.

Fördelning omsättning per företag

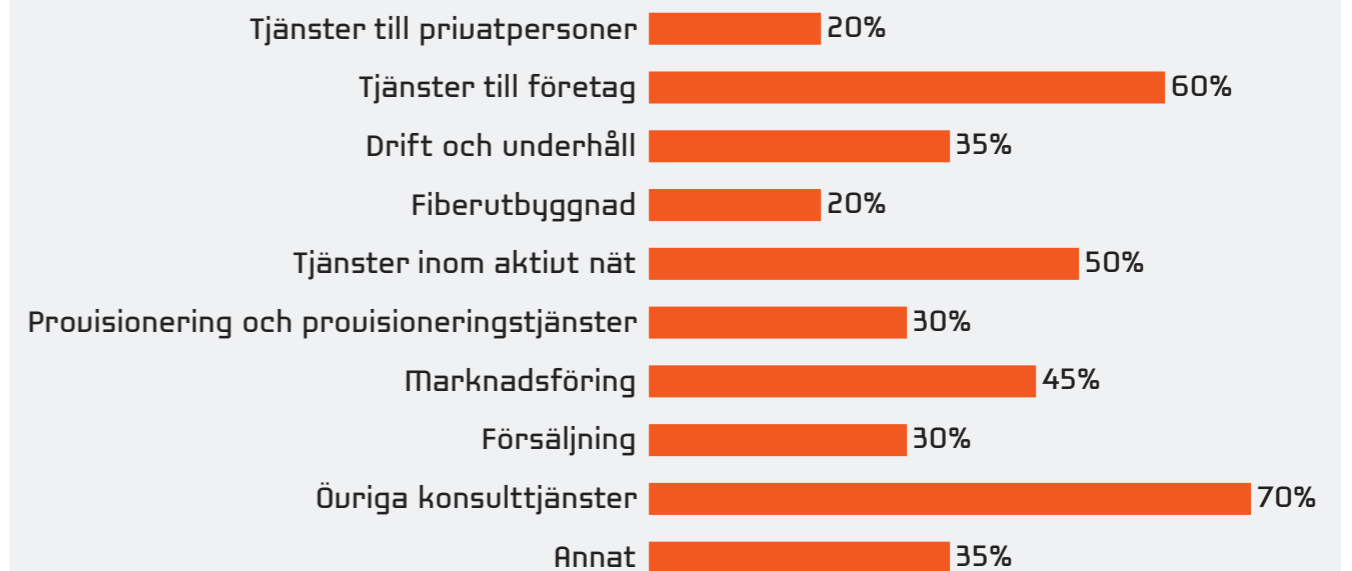

Företagen som interjuvats är på ett eller annat sätt specialiserade på att göra affärer med stadsnäten eller har en betydande del av sin omsättning via stadsnäten. De stora nationella operatörerna är av den anledning inte del av underlaget. Fiberentreprenörer eller företag som helt är specialiserade på fiberförläggning har inte heller inkluderats för rapporten. Det är en stor bransch med hög omsättning varav en betydande del är via stadsnäten, men den branschen blir inte i samma grad påverkad av eventuellt ändrade beslut om stadsnätens och kommunernas roll på bredbandsmarknaden.

I grafen på nästa sida visas fördelning av vilka tjänster som företagen som är interjuvade i denna rapport erbjuder.

Tjänster som företagen tillhandahåller

“Hoppas att stadsnätens fulla potential ska kunna utnyttjas. Operatörerna har många lobbyister, så det gäller att ligga i och redovisa fördelarna med att låta stadsnäten få fortsätta driva sina nät.”
– Enhetschef konsultföretag

STADSNÄTEN SOM KUND OCH SAMARBETSPARTNER

Beskrivning av den kund/leverantörskedja som stadsnäten och deras leverantörer utgör. Hur den öppna nätmodellen har utvecklats mycket tack vare stadsnäten.

Stadsnäten är sprungna ur de fibernät som kommunerna började förlägga när de hade svårt att få kommunikationslösningar till ett vettigt pris. När de kommunala fibernäten blev stadsnät och började erbjuda öppna nät var det inledningsvis inte många leverantörer som valde att leverera där. I början kunde det vara något enstaka lokalt företag som erbjöd tjänster eller i undantagsfall fick det kommunala stadsnätet själva erbjuda tjänster. Men så kom marknaden igång och företag som Bredband2, Bahnhof med flera började utveckla tjänsteutbudet i dessa öppna nät. Inledningsvis var ett argument mot att ansluta sig till det lokala stadsnätet att det inte fanns så kända leverantörer där. Idag är dessa tidiga leverantörer mycket mer kända, samtidigt som samtliga stora operatörer också levererar tjänster i de öppna näten. Men det är inte bara leverantörer av tjänster som startades och utvecklades utan företag inom flera varierande branscher.

Utrustning, plattformar och system för öppna nät utvecklades och företag som Fiberdata och Packet Front växte (Packet Front numera uppdelade i Waystream, NetNordic och Packet Front Solution). Ett öppet nät kräver andra system och utrustning än ett traditionellt slutet vertikalt nät, rätt tjänst från rätt leverantör ska till rätt kund och faktureras på rätt sätt.

Även konsultföretag som delvis specialiserat sig på stadsnäten har växt fram, så som Vicicom (numera del av WSP) och WE Consulting. En mängd andra företag och organisationer har uppstått och utvecklats tack vare möjligheterna med stadsnät och den öppna nätmodellen. Det är ett kund-leverantörsförhållande som idag utgör en stor och välfungerande marknad. Förutom de som är nämnda har företag som Alltele, A3, ViaEuropa, Exalt, Sappa, NetAdmin, Maintrack, Eklundhs och många fler knappats kunnat utvecklas till det de är idag utan de kommunala stadsnäten.

Varför väljer ett företag att vara leverantör eller samarbetspart med ett stadsnät? De intervjuade lyfter fram följande fördelar:

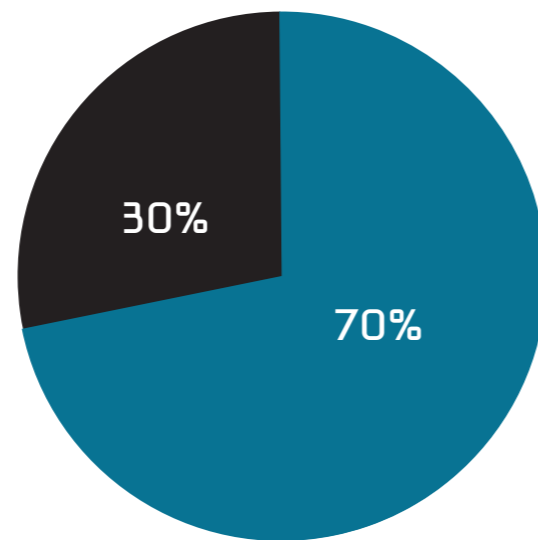
- Stadsnäten är neutrala mot tjänsteleverantörer
- De har känsla och kunskap för det lokala
- Den öppna nätmodellen

- Alla levererar på samma villkor
- De är stabila som kunder
- Duktiga att ta hand om kunderna
- Leverantörer når kunder i alla kommuner

Av dessa punkter var den öppna nätmodellen och neutraliteten samt att stadsnäten är stabila samarbetspartner som flesta lyfte fram.

På en öppen fråga om hur det har ändrats att samarbeta med stadsnäten senaste åren svarar runt 70% att stadsnäten har blivit mer professionella och utvecklats i positiv riktning, se grafen nedan som visar respondenternas svar på hur det har förändrats att samarbeta med stadsnäten.

Hur företagen upplever att det förändrats att samarbeta med stadsnäten

■ Stadsnäten har blivit bättre och mer professionella
■ Annat

På en fråga om vad som är största utmaningarna med att samarbeta med stadsnäten lyfter företagen fram:

- Rutiner och processer kan skilja sig mellan olika nät
- Brist på affärsmässighet i vissa av näten
- Ibland otydlig ansvarsfördelning
- Alla nät tar inte driftsfrågorna på allvar

Det som flesta svarade var att det är olika förhållanden i varje enskilt stadsnät.

“Stadsnäten är neutrala mot oss tjänsteleverantörer. Även om andra aktörer säger att de är det så har de egna tjänster så det blir inte som i stadsnäten”
– Stadsnätsansvarig tjänsteleverantör

“Om kommunen säljer sitt nät försvinner vår verksamhet.
Jag tror också att det är bättre för kommunen att ha
ägandet kvar. Stadsnäten har en roll i att bidra till den lokala
samhällsnyttan, som kan försvinna om en extern part kommer in.”
– UD systemintegrator

STADSNÄTEN I VÄRDEKEDJAN

Om hur kommunikationsoperatörerna (KO) kom in på marknaden och hur de utvecklades, samt hur stadsnätens leverantörer förhåller sig till frågan om stadsnäten i värdekedjan och om vem som ska driva näten.

När stadsnäten startade sina verksamheter i slutet av nittiotalet och början av tjugohundralet växte och utvecklades inte alla nät i den takt som ägarna hade hoppas på.

Några entreprenörer såg en affärsidé i detta och startade företag för att hjälpa dessa stadsnät med allt som rimligtvis kunde ge synergier och storskalfördelar. Tjänster som drift, övervakning, marknadsföring, försäljning, portal, avtala med tjänsteleverantörer m. m. erbjöds. Dessa företag benämndes kommunikationsoperatörer (KO). Ursprungligen var de neutrala gentemot tjänsteleverantörerna, men det visade sig svårt att uppnå lönsamhet även för kommunikationsoperatörerna, vilket bäddade för att de nationella operatörerna fick in en fot i stadsnätsvärlden via förvärv av ett eller flera av dessa företag. Idag är de tidiga kommunikationsoperatörer del av större nationella operatör, samtliga med egna starka varumärken som konkurrerar med övriga leverantörer i näten.

Även om dessa tidiga kommunikationsoperatörer inte kunde lösa lönsamhetsproblemen åt stadsnäten blev de del i att lösa ett annat problem, nämligen den förklaringsmodell som har blivit rådande med en kommunikationsoperatörgränssnitt mellan tjänstenivån som ju marknaden ska sköta och infrastrukturnivån som kommunerna kan sköta som ett frivilligt åtagande.

En förklaringsmodell som lever fortfarande och gör att frågan om stadsnäten och kommunernas roll på bredbandsmarknaden blir onödigt komplicerad.

Bilderna nedan visar skillnaden i ansvar för ett kommunalt stadsnät som ansvarar för hela sitt nät och ett stadsnät med en kommunikationsoperatör.

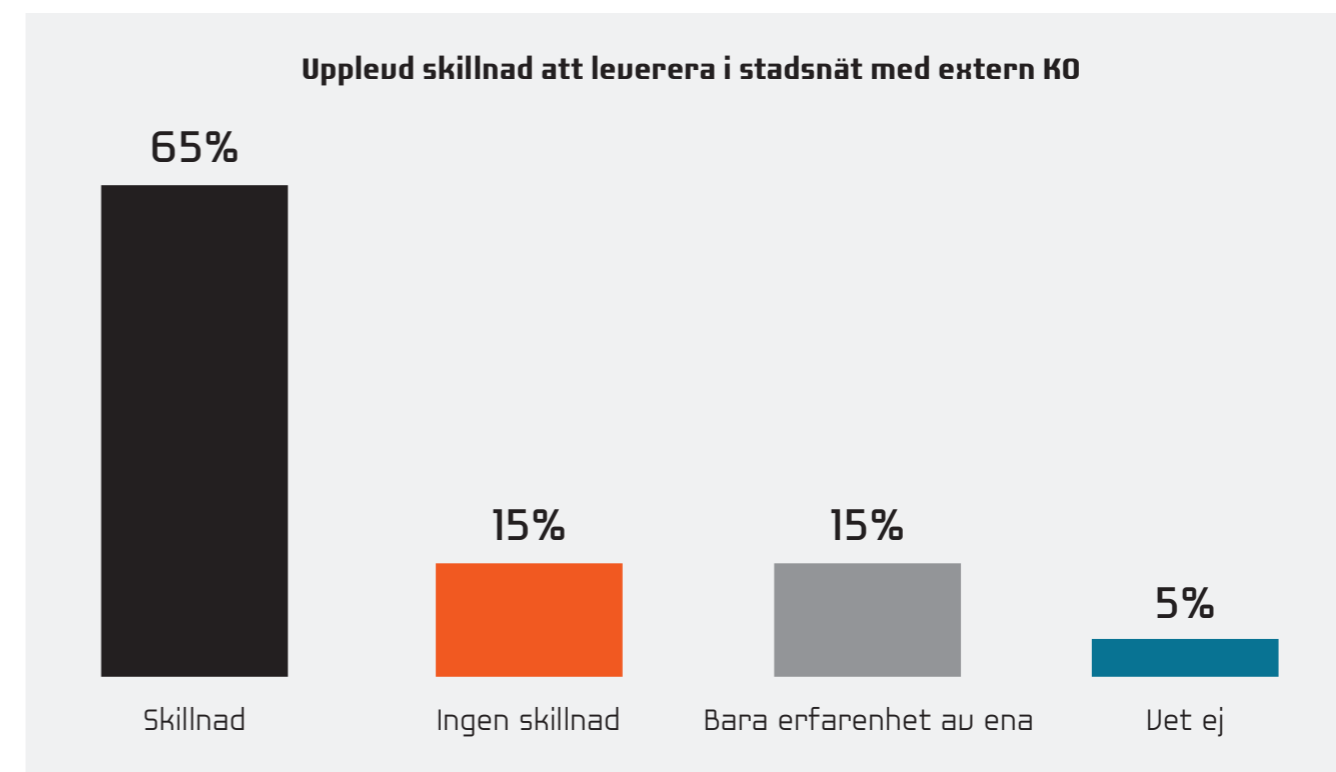

Trots löfte om harmonisering av processer i olika stadsnät var tjänsteleverantörerna ändå avvaktande tveksamma till kommunikationsoperatörerna, eftersom de menade att de var en onödig ytterligare part som skulle vara med och dela på kakan. Nu när samtliga kommunikationsoperatörer drivs av operatörer med egna tjänster som konkurrerar med de andra tjänsteleverantörerna har de blivit än mindre positiva. Som det är nu får en tjänsteleverantör som vill leverera i ett nät som har en kommunikationsoperatör avtala om det med sin konkurrent.

Samtliga stadsnät behöver hjälp i en eller annan form och upphandlar tjänster såsom, drift, service, övervakning och marknadsföring. Det är dock inte allt eller inget. I en utredning som stadsnäten i Örebro, Karlstad och Dala Energi tog

fram 2012 framgick att ett stadsnät drivs mer kostnadseffektivt genom att upphandla olika tjänster separat av företag som är nischade inom respektive område och inte avtala med en enda kommunikationsoperatör. Förutsättningarna i varje kommun och stadsnät är dessutom olika och det gör att det är olika hjälp i olika utsträckning som varje stadsnät behöver. På en öppen fråga om det är skillnad att leverera i ett stadsnät med en extern kommunikationsoperatör eller i stadsnät som själv ansvarade för driften svarade flesta som hade erfarenhet av båda att det var skillnad, se grafen nedan.

De anger att det är mer engagemang, större lokal kunskap och lättare att lösa problem när stadsnätet ansvarar för hela nätet.

“Stadsnäten har känsla och kunskap om det lokala som nationella aktörer och kommunikationsoperatörer inte har”
– Stadsnätsansvarig tjänsteleverantör

“Om stadsnäten inte får driva sina aktiva nät blir våra investeringar bortkastade.”
– UD tjänsteleverantör

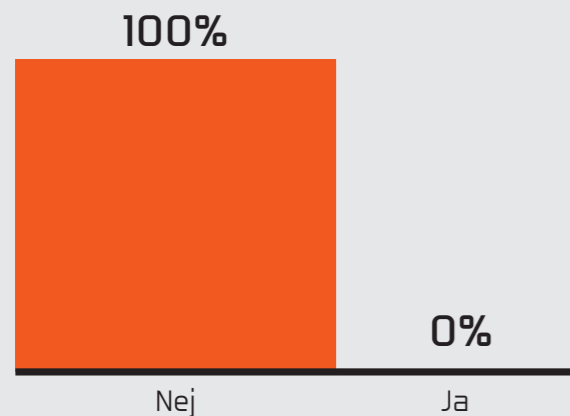
“Öppenheten och att det är samma villkor för samtliga är största fördelen med stadsnäten. Det är jätteproblem i nät med kommunikationsoperatör eftersom det är en aktör som står på många ben. Att det finns stark lokal känsla för att få saker att funka är också en fördel, vilket kommunikationsoperatörerna inte har.”
– Stadsnätsansvarig tjänsteleverantör

VEM SKA ÄGA STADSNÄTEN?

Vem ska äga ett stadsnät i en kommun?
Om hur marknadsaktörer som finns i stadsnäten ser på ägandet.

I rapporten om de kommunala stadsnätens framtid framgick att många stadsnätsföreträdare oroas över att kommunala stadsnät säljs till privata aktörer. I intervjun för den här rapporten frågades företagens företrädare om de tyckte det var bra om ett kommunalt stadsnät såldes till en privat aktör, se grafen nedan.

Företagens svar om det är bra att ett kommunalt stadsnät säljs till privat aktör

Ingen av denna marknads aktörer anser det bra om ett nät avyttras till en privat aktör, flera av de intervjuade gjorde en jämförelse med övrig allmän infrastruktur. De menar att det blir bättre utveckling i respektive kommun om det är kommunen som tar ansvaret för denna infrastruktur.

“Om kommunen säljer sitt nät försvinner vår verksamhet. Jag tror också att det är bättre för kommunen att ha ägandet kvar. Stadsnäten har en roll i att bidra till den lokala samhällsnyttan, som kan försvinna om en extern part kommer in.”

– UD systemintegrator

“Det blir bättre när kommunen äger sin infrastruktur. Privat aktör ska ha aukastning på sina pengar medan ett kommunalt stadsnät ska göra det bra för de som bor i området.”

– Stadsnätsansvarig tjänsteleverantör

“Det är en svår fråga, det är inte svart eller vitt. Jag tycker inte kommuner ska konkurrera med marknaden, men just driften av stadsnät är lika komplex som annan infrastruktur t.ex. vägar. Det känns ju rätt att trafikverket har hand om vägarna. Det är definitivt inte ok om den som köper ett stadsnät har egna tjänster.”

– UD tjänsteleverantör

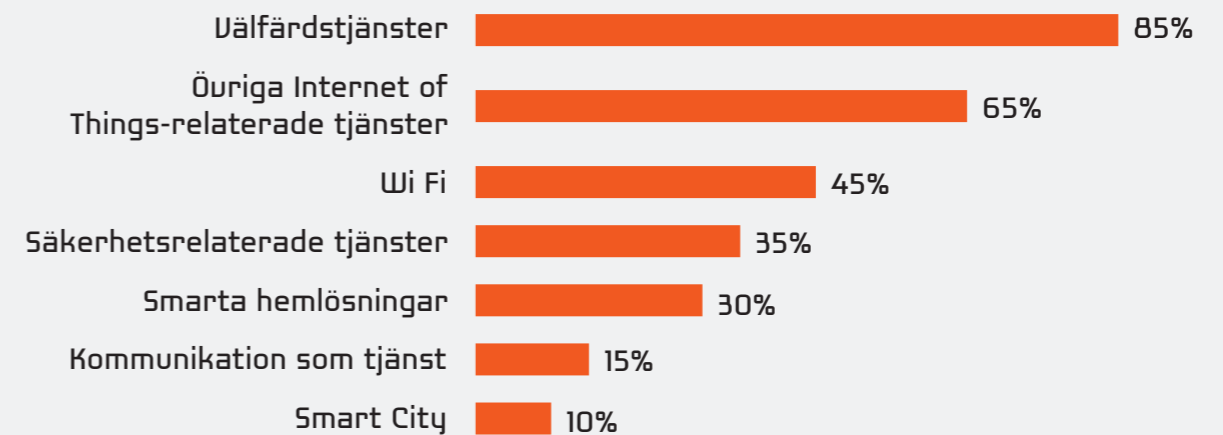
UTVECKLING OCH FRAMTID

Om hur leverantörer och samarbetspartners ser på framtiden och utvecklingen för stadsnäten och om vilka tjänster som de tror kommer finnas i näten

Vad kommer den ökande tillgängliga kapaciteten i stadsnäten att användas för i framtiden och vilka tjänster kommer att finnas? De nya tjänster som företrädare för de intervjuade företagen trodde mest på är välfärdstjänster och Internet of Things-baserade tjänster följt av WiFi. Se grafen nedan.

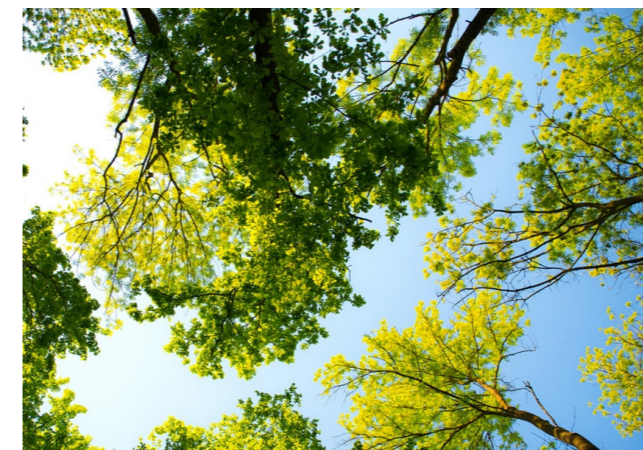

Framtida tjänster i ett stadsnät

Välfärdstjänster är tjänster för vård, trygghet och hälsa som kan erbjudas av myndigheter och företag via vården eller direkt till behövande.

Internet of Things eller sakernas internet är ett samlingsnamn för tjänster eller teknik för att koppla upp i stort sätt allting via Internet. Hit hör smarta hem-tjänster, smarta städer och landsbygd, fastighetsstyrning, många välfärdstjänster m m.

“Sannolikt behöver stadsnäten vara med för att Internet of Things ska komma igång. Det är bra om kommunen och stadsnätet tar första steget och är katalysator i kommunen. Någon ska sedan vara bärare av all denna trafik, om det inte är stadsnätet så är det någon annan.”

– UD kommunikationsleverantör

ÖPPET OCH NEUTRALT NÄT

Om hur nätneutralitet, öppet nät och operatörsneutralitet kanske ändå inte är en självklarhet.

Den svenska modellen med kommunala stadsnät, som erbjuder öppna och konkurrensneutrala nät, är på sitt sätt världsunik, ändå är öppenheten inget som kan tas för givet. I USA har nätneutraliteten skrotats och det kan ha följder för nätneutralitet i resten av världen. I Sverige utreder PTS stadsnätens och kommunernas roll på bredbandsmarknaden. Operatörer sprungna ur vertikala affärsmodeller lobbar hårt för att utredarna ska föreslå att begränsa kommunernas och stadsnätens roll till att enbart få tillhandahålla fiber. Vilket skulle få konsekvenser för stadsnäten så som framgick i den rapport som Phaze AdNet gav ut hösten 2017.

Men det är inte bara för stadsnäten som ett sådant beslut har betydelse. Flera av företagen som intervjuades för denna rapport menar att ett sådant beslut skulle få allvarliga konsekvenser både för marknaden och för det egna företaget.

Stadsnäten finns inom ett område som karaktäriseras av ny teknik, tillväxt och konkurrens. Ett företag som levererar till stadsnäten behöver investera i produkter och tjänster för att följa utvecklingen och klara konkurrensen. Stadsnäten tillsammans är stora inköpare av produkter och tjänster bland annat inom projektering, utrustning, drift och underhåll, säkerhet, övervakning, infrastruktur m.m. Dessa produkter och tjänster levereras till stadsnäten av både små och större företag. Förutom att investera i konkurrenskraftiga produkt- och tjänsteportföljer har företagen också investerat i att nå sin marknadsposition. Stadsnäten är alla olika och finns i hela Sverige, vilket innebär att företag som lyckats bearbeta marknaden också har investerat en hel del pengar för att få stadsnäten som kunder.

Dessa företag anser att deras verksamhet och deras investeringar är i fara om stadsnätens roll ändras. Det innebär samhällsförluster i form av att redan gjorda investeringar raderas, att företagets verksamheter försvinner, att redan gjorda investeringar i utbyggd digital infrastruktur inte nyttjas.

Ett råd till myndigheter från företrädare som leverantörer till stadsnäten är att inte ändra en fungerande marknad. Att ändra de förutsättningar som i så hög grad bidragit till att Sverige har en så bra position när det gäller tillgång till såväl bredband som intressanta tjänster kan innebära att Sverige halkar bakåt i bredbandsvärlden. Det kan leda till högre priser och sämre utbud för kunderna.

“Det skulle kännas konstigt om myndigheterna ändrar villkoren när andra länder gärna vill ha som Sverige med öppen nätmodell. För samhället i stort skulle det vara en katastrof och samma för företaget.”

– UD utrustningsleverantör

“De stora drakarna erbjuder öppet nät bara där de måste, annars inte”.

– Stadsnätsansvarig tjänsteleverantör

“Telekom är lika viktig som all annan infrastruktur och som kommunerna bör ta på sig ansvar för. Det borde vara kommunens roll att se till att den infrastrukturen är på plats. Jag tycker man bör sluta att hymla om vad det är för något, kommunen har ansvaret och har det för sitt eget bästa. Det är inte mycket att fundera på.”

– Företrädare kommunikationsföretag

“Jag vill inte se samma utveckling med nätneutralitet i Sverige som i USA. Vi upplever redan problem idag i mobilnäten där det kan skilja om man är privatperson eller företag. Så nätneutraliteten är redan i fara, det har redan hänt. Skulle det bli så i fibernäten skulle det påverka oss som företag såväl som konsumenterna. Helt fel väg att gå!”

– UD tjänsteleverantör

ETT ORD PÅ VÄGEN FRÅN MARKNADEN

Sammanfattning av rapporten och slutsatser. Några råd från stadsnätens leverantörer och samarbetspartner till kommuner som äger stadsnät samt myndigheter som beslutar om stadsnätets framtid.

Denna rapport har i huvudsak baserats på intervju med 20 företag som har det gemensamt att samverka med stadsnäten.

Företag som tillsammans omsätter nära 5 miljarder varav hälften är via eller på grund av stadsnäten. Företag som i flesta fall får ändrade förutsättningar om myndigheterna begränsar förutsättningarna för stadsnätet.

Flera företrädare för dessa företag menar att den svenska modellen med operatörsneutrala nät kan vara hotade vid ett sådant beslut som begränsar stadsnätets möjlighet att driva sina nät. Detta kan även hämma marknadsutvecklingen eftersom de operatörsneutrala stadsnäten ofta är drivande i utveckling i sin kommun. De menar också att det finns bättre förutsättningar för lokal utveckling om stadsnäten har ansvaret för driften av sina nät eftersom dessa i dessa nät ofta finns större engagemang och kunskap. Flera företrädare är även oroliga för att en begränsning för stadsnäten att driva sina nät skulle ha påverkan på det egna företagets framtid.

Företrädare för företagen är stort sett eniga om att stadsnäten bör fortsätta vara i kommunal ägo och behandlas som annan infrastruktur. Rådet till kommuner som äger stadsnät och har svårt att klara lönsamheten är att samverka med andra kommuner snarare än att sälja. Man ser den samhällsnytta som stadsnäten levererar som viktig del av deras verksamhet och något som ägarna bör utnyttja och utveckla.

Flesta företrädarna för företagen anser att stadsnäten har blivit mer affärsmissiga men vill att de fortsätter skapa förutsättningarna för marknaden och leverantörer i form av gemensamma gränssnitt (API), samverka om affärsmodeller, tillhandahålla infrastruktur tjänster så som svartfiber och kapacitet. Tjänsteverantörerna efterlyser också att stadsnäten kontinuerligt ser över sin verksamhet och effektiviserar så tjänsteverantörerna kan fortsätta erbjuda prisledande tjänster.

“Det skulle få stora ekonomiska konsekvenser för oss om regeringen ändrar så stadsnäten inte får hantera aktiut nät, det skulle sänka hela företaget och ta bort hela vår affär. De kan inte helt ändra de kommersiella villkoren och sparka undan benen för oss leverantörer.”
– UD systemintegratör

“Desto mer stadsnätet är engagerad i att utveckla sin egen kommun desto bättre och intressantare är det för oss tjänsteverantörer. Många kommer inte från himlen man måste vara aktiva lokalt för att få det mesta ur sitt stadsnät, då tycker vi mindre aktörer att det är toppen.”
– UD tjänsteverantör

REFERENSER

”I de flesta andra länder har de gamla telebolagen, de tidigare monopolerna, ett starkt grepp om bredbandsmarknaden. Vi kan se att i England, Tyskland med flera andra länder så har de fortfarande mer eller mindre monopol. Det innebär ofta också att de håller fast vid att använda de gamla telenäten av koppar och erbjuder DSL som har begränsad kapacitet. Dessa länder saknar i princip konkurrens.” Crister Mattsson, Bredbandsbetraktelser – Hur Sverige blev ledande Bredbandsland (ISBN 978-91-7739-734-2)

För övriga referenser se ”Framtid och förutsättningar för ett framgångsrikt kommunalt stadsnät” – Rapport om möjligheter och hot för de kommunala stadsnäten hösten 2017 Framtagen av Phaze AdNet AB, Phaze.se

“Se till att kommunen äger infrastrukturen,
det är viktigast i slutändan! Säljer man sitt
passiva nät kan man inte ta det tillbaka.”
– Stadsnätsansvarig tjänsteleverantör

www.phaze.se